

Vältä

omaisuusrikos toimistossa

Ohjeita
suunnittelu- ja insinööritoimistojen
omaisuusrikosturvallisuudesta

SISÄLLYSLUETTELO

sivu

LUKIJALLE

3

RAKENNUKSEN ULKOKUOREN SUOJAUS

4

Ulkokuori

5

Ovet ja ikkunat

5

Lukitus

5

Avainturvallisuus

6

Valaistus

6

SISÄTILOJEN SUOJAUS

7

Sisätilat

8

Laitteiden suojaus

8

Merkintä

8

Valvontajärjestelmät

9

Rikosilmoitinjärjestelmä

9

Kulunohjausjärjestelmä

9

Videovalvontajärjestelmä

10

Arvo-omaisuuden suojaus

10

Kyselylomake

11

Tarkastuslomake

11

Kirjallisuutta

11

LUKIJALLE

Erilaisiin suunnittelu- yms. toimistoihin tehdään vakuutusyhtiöiden korvaustilastojen mukaan yli 1000 murtoa vuosittain. Tämä tarkoittaa keskimäärin kolmea murtoa vuorokaudessa.

Tämän ohjeen tarkoitus on antaa lukijalleen perustietoa siitä, miten välttää olemasta yksi näistä kolmesta.

On muistettava, että jokainen yritys on yksilöllinen, jolloin turva-toimenpiteet on mitoitettava erikseen yrityskohtaisesti ja tässä työssä on apuna oma vakuutusyhtiönne.

Turvallisuuden parantaminen ei välttämättä vaadi lukituksen uusimista tai elektronisten turvalaitteiden hankkimista, toki niihinkin kannattaa kiinnittää huomiota, vaan jo olemassa olevien asioiden ja toimintatapojen tarkentamista ja ohjeistamista.

Toivomme, että tämä ohje herättää Teissä turvallisia ajatuksia.

Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto

<http://www.vakes.fi/svk>

Ulkoinen suojaus

Ulkokuori

Rakenteellisella suojauksella tarkoitetaan yrityksen tilojen ulkokuoren, seinien, ovien, ikkunoiden, jne. suojaamista murtoa tai sen yritystä vastaan.

Ulkoseinien tulisi olla riittävän vahvaa tekoa ja siten rakennettu, ettei elementtejä tai niiden osia voida irrottaa ulkopuolelta.

Rakennuksen sisällä olevat väliseinät, varsinkin jos niiden takana on yleisiä tiloja, on rakennettava riittävän vahvasta materiaalista tai vahvistettava erikseen jollakin tukevalla murtoa hidastavalla materiaalilla.

Ovet ja ikkunat

Yli 80% murroista tai niiden yrityksistä tapahtuu oven tai ikkunan kautta, joten niihin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Ovi- ja ikkunalasien kiinnityksien on oltava sellaisia, ettei niitä ei voida irrottaa ulkopuolelta rikkomatta lasia.

Maatasossa tai matalalla sijaitsevat ikkunat, kuten myös ovien lasit, voidaan suojata joko polykarbonaattilevyllä tai kaltereilla. Ulkonäköllisesti polykarbonaattilevy on usein hyvä vaihtoehto.

Myös muut rakennuksessa olevat aukot, kuten kattoikkunat, savunpoistoluukut sekä ilmanvaihtaukot on suojattava.

Lukitus

Ulko-ovi voi olla lukittu päivisin mutta sisätiloista on päästävä tarvittaessa ulos ilman avainta.

Öisin, tai kun rakennuksessa ei ole henkilökuntaa, ovet on lukittava sekä varmuuslukolla että asetettava käyttölukko takalukitustilaan.

Puisissa ulko-ovissa on oltava murtosuojatavit oven sarana-puolella.

Avainturvallisuus

Yrityksessä on oltava avaimista vastaava henkilö. Hänen tehtäviinsä kuuluvat kaikki lukitukseen liittyvät asiat, kuten lisäavaimien tilaaminen, sarjoituksen muutokset, avainten säilytys, sekä luovutuksen ja palautuksen kirjaaminen.

Avaimia saa luovuttaa vain käyttötarpeen mukaan kuittausta vastaan.

Yleisavaimen haltija ei saa luovuttaa avainta muiden käyttöön.

Avainhallintaan liittyy olennaisesti huolellisavainten säilytys, tähän tarkoitukseen on saatavissa vahvarunkoisia teräksisiä avainten säilytyskaappeja. Avainten säilytystilaksi on valittava joko euro I tai euro murtoluokiteltu kassakaappi yrityksissä joissa säilytetään suuria määriä avaimia, kuten esimerkiksi isännöitsijätoimistoissa tai kiinteistön huoltoyhtiössä.

Valaistus

Valaistuksen avulla voidaan ennaltaehkäistä rikoksia ja ilkivaltaa:

- hämärät tai pimeät nurkkaukset voidaan muuttaa vähemmän houkutteleviksi rikollisille
- valaistuksella viestitetään ulospäin, että kiinteistöstä pidetään huolta ja sitä valvotaan
- yrityksen sijaitessa maatasossa ulkovalaistuksella tuodaan yritystä esille ja samalla valaistaan varjopaikat.

Valaistus on myös hyvin tärkeää mikäli yrityksessä on videovalvontajärjestelmä.

Sisäinen suojaus

Sisätilat

Työhuoneiden valinnalla ja erilaisten työssä käytettävien laitteiden sijoituksella voidaan vaikeuttaa ja hidastaa mahdollista murtoa. Murtoon kuluva aika, siitä aiheutuva melu ja suojauksen taso ovat hyvin oleellisia tekijöitä kun murtautajat valitsevat kohdettaan.

Yrityksen toiminnan kannalta oleellisten laitteiden, kuten palvelimien, erikoistulostimien tai yksittäisien tietokoneiden, jotka sisältävät yritykselle tärkeää tietoa, on sijoitettava omaan lukittavissa olevaan tilaan.

Laitteiden suojaus

Mikäli edellä mainittua omaa tilaa ei ole mahdollista järjestää, suositeltava asennuspaikka esimerkiksi tietokoneelle on työpöydän alapinta. Laite kiinnitetään metallisilla tai vastaavan lujuuden omaavilla kiinnikkeillä pöydän rakenteisiin siten, että sen avaaminen ei ole mahdollista ilman kiinnityksien murtamista tai rikkomista. Yksittäisiä laitteita ei tule asentaa työpöydän päälle ilman kiinnitystä.

Laitteet voidaan kiinnittää alustaansa myös ketjulla tai vaijerilla. Tässä kiinnitystavassa on otettava huomioon materiaalin lujuus.

Omassa lukitussa tilassa olevien laitteiden kiinnittäminen alustaansa on myös suositeltavaa.

Merkintä

Laitteiden merkitseminen vaikeuttaa varastettujen tavaroiden myyntiä ja on siten ennaltaehkäisevää. Laitteisiin voidaan kaivertaa yrityksen omat merkinnät ja lisäksi tunnus, jolla viranomaiset osaavat yhdistää ko. tavaran oikeaan omistajaan. Turvamerkinnästä on myös tiedotettava yrityksen ikkunoihin ja ulko-oviin liimattavilla turvamerkintätarroilla.

Yrityksen on hyvä listata kaikki oleelliset laitteet sarjanumeroineen ja tunnistetietoineen sekä mahdollisesti valo- tai videokuvata ne.

Valvontajärjestelmät

Rakenteellisella ja mekaanisella suojauksella on suuri ennaltaehkäisevä merkitys. Niillä toimenpiteillä vaikeutetaan ja hidastetaan sisääntunkeutumista.

Valvontajärjestelmillä voidaan paitsi pienentää murtoriskiä myös vähentää niiden seurauksia ja helpottaa rikosten selvittämistä.

Järjestelmien hankinnassa kannattaa luottaa asiantuntijaliikkeen apuun, yhdessä kartoitetaan suojattavat tilat ja laitteet sekä käydä läpi laitteiston käyttöä.

Kartoituksia / tarjouksia kannattaa pyytää muutamalta alan yritykseltä ja verrata niiden kattavuutta ja hintaa. Samalla on myös selvitettävä vartiointiliike joka ottaa hälytykset vastaan ja suorittaa mahdolliset hälytyskäynnit.

Ilmoittamalla teknisistä valvontajärjestelmistä ulkopuolisille rakennuksen seinään / aitaan kiinnitetyillä kylteillä tai ikkunoihin kiinnitetyillä tarroilla, ennaltaehkäistään tunkeutumisrikoksia ja ilkivaltaa.

Rikosilmoitinjärjestelmä

Rikosilmoitinjärjestelmän tarkoituksena on havaita suljettuun rakennukseen / toimistoon tunkeutuva tai jo tunkeutunut henkilö ja antaa tästä hälytys.

Hälytys siirtyy esimerkiksi puhelinlinjaa pitkin valittuun vartiointiliikkeeseen ja käynnistää paikallishälyttimen. Sabotaasisuojattu hälytyksen-siirto varmistaa järjestelmän luotettavuuden.

Järjestelmä havaitsee tunkeutumisen liikeilmaisimien, lasirikkoilmaisimien ja magneettikoskettimien avulla. Oikea suojaustapa valitaan kohteen koon, sijainnin ja suojattavien arvojen perusteella.

Kulunohjausjärjestelmä

Kulunohjausjärjestelmän tehtävänä on ohjata omaa henkilökuntaa käyttämään tiettyjä kulkureittejä ja samalla estää vieraiden pääsy yrityksen suojattaviin tiloihin. Järjestelmä voi kevyimmillään olla avainhallinta- ja lukkojen sarjoitusjärjestelmä, joka antaa kullekin työntekijälle kulkuoikeudet tämän tarvitsemille alueille.

Kulunohjausjärjestelmän seuraava taso on yksinkertainen itsenäinen tai rikosilmoitusjärjestelmään liitetty lukijajärjestelmä, jolla on suojattu yrityksen tärkeimmät kohteet, kuten ulko-ovi, ATK-sali ja arkistot. Kullekin käyttäjälle voidaan määritellä henkilökohtaiset kulkuoikeudet ovikohtaisesti haluttuina kellonaikoina. Henkilökohtaisen koodin käyttöpakko lukijassa estää kadotetun avaimen tai kortin väärinkäytön.

Kulunohjausjärjestelmä on mahdollista laajentaa koskemaan tuhansia ovia ja kymmeniä tuhansia henkilöitä, jolloin siihen voi liittyä kuljijoiden reaaliaikainen seuranta ja kulkuoikeuksien myöntö ja kuoletus erillisestä valvomosta.

Videovalvontajärjestelmä

Videovalvontajärjestelmä paitsi helpottaa jo tapahtuneen tunkeutumisrikoksen selvittämistä myös parantaa henkilökunnan turvallisuutta ja ennaltaehkäisee rikoksia.

Oikein sijoitetut kamerat, näkyvät ja piilotetut, sekä hyvä yleis- ja kohdevalaistus varmistavat videovalvontajärjestelmän tuottaman kuvamateriaalin hyödyllisyyden ongelmatilanteissa.

Arvo-omaisuuden suojaus

Kassakaapit on tarkoitettu rahan, arvo-papereiden, talletustodistusten ja muun helposti rahaksi muutettavan arvo-omaisuuden turvalliseen säilyttämiseen.

Kassakaappi antaa suojan murtautumista vastaan. Mikäli säilytettävä omaisuus on paperia, suosittelemme kassakaappia, jolla on vähintään tunnin palosuojan paperille antava paloluokitus. Mikäli säilytettävä arvo-omaisuus on talletettu tietovälineille, kuten esimerkiksi disketeille, suosittelemme kassakaappia, jolla on vähintään tunnin palosuojan datamateriaalille antava paloluokitus. Paloluokiteltuja kassakaappeja on saatavissa murtosuojaluokissa euro I-III.

Paloturvakaapit on tarkoitettu suojaamaan omaisuus ainoastaan tulipaloa vastaan. Ne jaetaan yleisesti asiakirjakaappeihin, jotka on tarkoitettu paperin säilytykseen ja datakaappeihin, jotka on tarkoitettu diskettien, mg-nauhojen sekä muiden tietovälineiden säilytykseen. (Kassakaappiohje 1999, SVK)

Kysely / tarkastuslomake

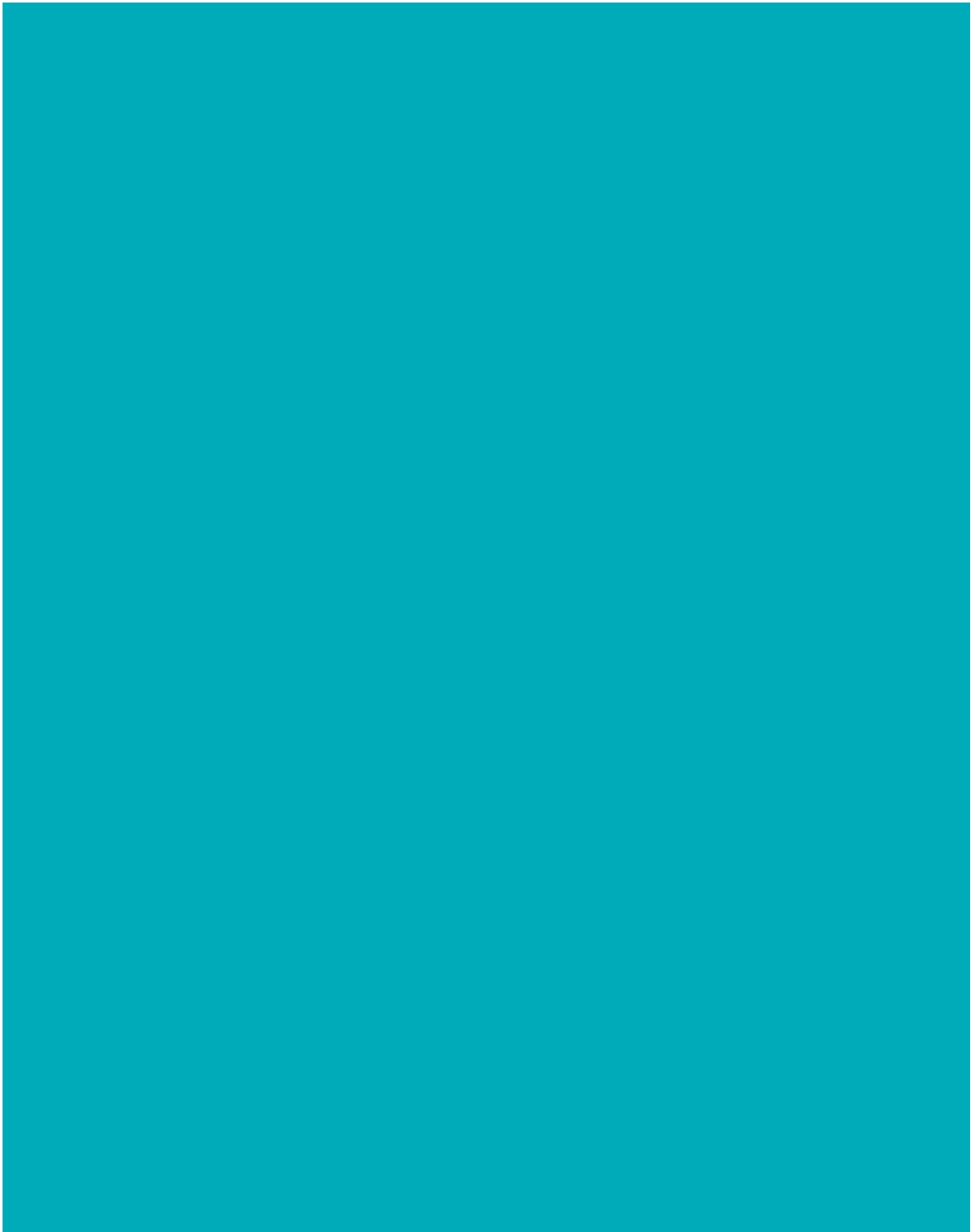
	Kyllä	Ei
• Yrityksen toiminta perustuu tietojen käsittelyyn	☐	☐
• Onko yrityksen toiminnan kannalta tärkeät tiedot vain yhden laitteen muistissa?	☐	☐
• Onko tiedoista otettu varmuuskopiot viimeisen viikon aikana?	☐	☐
• Onko ohjelmistojen alkuperäiset levyt/levykkeet paloturvakaapissa tai vastaavassa paikassa?	☐	☐
• Voiko yritys toimia ilman jotain tiettyä laitetta?	☐	☐
• Jos voi, niin kuinka kauan?
_____päivää		
• Kuinka nopeasti saadaan korvaava laite tilalle?
_____päivää		
• Kuinka kauan kestää tietojen palautus?
_____tuntia		

Listan tarkoituksena on herättää ajatuksia suunnittelutoimistojen rikosturvallisuudessa yleisesti esiintyvistä puutteista.

Koska murrosta aiheutuvat seurannaisvaikutukset saattavat olla hyvinkin huomattavat, kannattaa toiminnan uudelleen käynnistämistä olla ennakkosuunnitelmat laadittuna pahan päivän varalle.

Kirjallisuutta

1. Rakenteellinen murtosuojaus 1996, Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto
2. Rikosilmoitusjärjestelmä, ohje 1998, Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto
3. Ohje mikrotietokoneista, palvelimista ja lähiverkoista 1997, Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto
4. Kassakaappiohje 1999, Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto

VAKUUTUSYHTIÖIDEN
KESKUSLIITTO

<http://www.vakes.fi/svk>